

Starea resurselor de apă în Republica Moldova

O analiză vădită a relației dintre apă, sănătatea populației și mediu este acea triadă care determină bunăstarea țării noastre.

În continuare conform suportului teoretic propus găsește următoarele noțiuni:

Poluarea apei reprezintă modificarea, în mod direct sau indirect, a compoziției sale normale, având un impact negativ asupra stării mediului și, în special, asupra sănătății oamenilor.

Poluanți ai apei reprezintă substanțele și agenții care determină modificarea compoziției inițiale (proprietăților fizico-chimice) a apelor.

Degradarea mediului acvatic este determinată de consecințele unor procese naturale și artificiale de impurificare direct și indirect cu modificarea compoziției apelor ce influențează starea ecosistemelor acvatice.

Apele uzate (menajere și industriale), care se scurg în râurile mari și mici, constituie sursele principale de poluare a apelor de suprafață.

Impact negativ a apelor poluate reprezintă acțiunea negativă a apelor ce duce la modificarea compoziției și influențează starea factorilor de mediu (soluri, organisme vii, oameni).

Indicele de poluare a apei (IPA) este un instrument pentru a reflecta în mod rapid și simplu influența diferitor parametri asupra calității apelor de suprafață după conținutul unui număr fix de parametri produse petroliere, fenoli, oxigen dizolvat și CBO5 fiind comparat cu concentrația maxim admisibilă (CMA).

Reieșind din condițiile Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață se propune utilizarea indicelui de poluare a apei de suprafață (IPA) după o scară de 100% în baza claselor de calitate (I-V) conform concentrației substanțelor specificate în regulament: clasa I – 100%, excelentă; clasa II – 75%, bună; clasa III – 50%, poluarea medie/moderată; clasa IV – 25%, poluată și clasa V – 20-10%, foarte poluată.

Tabel 1 **Clasificarea generală a calității apei de suprafață**

<i>Pontajul%</i>	<i>Starea</i>	<i>Clasa de calitate</i>
100-91	Excelentă	I
90-75	Bună	II
74-50	Poluare medie	III
49-25	Poluată	IV
24-10	Foarte poluată	V

Date statistice

În ansamblu, conform indicelui poluării, calitatea apelor din fluviul Nistru și râul Prut corespunde claselor II (curată) și III (moderat poluată). Apele din râurile mici se caracterizează printr-un grad

înalt de poluare cu ioni de amoniu, nitrați, compuși ai cuprului, produse petroliere, fenol, precum și prin nivelul redus al conținutului de oxigen din apă.

Cele mai poluate râuri mici, care necesită măsuri urgente de ameliorare, sânt: râul Bîc în aval de municipiul Chișinău, râul Răut în aval de municipiul Bălți, râul Cogîlnic în aval de orașul Hîncești și altele. În ansamblu, după indicatorii hidrochimici calitatea apei din râurile mici corespunde claselor de la III (moderat poluată) pînă la V (intens poluată și degradată).

Este bune să știi!!

Într-o viață de circa 70 de ani, un om consumă în medie 115 tone de apă, echivalentul a peste 2 vagoane-cisternă.

Din cauza deficitului de apă, oamenii se văd nevoiți să bea apă din surse nesigure, ceea ce conduce la apariția și răspîndirea bolilor.

În Republica Moldova, monitorizarea stării ecologice și a nivelului de poluare a apelor de suprafață este realizată de către Serviciul Hidrometeorologic de Stat prin punctele sale de supraveghere, situate pe principalele râuri, lacuri și bazine de acumulare.

Supravegherea stării epidemiologice a apelor este efectuată de către Centrul Național de Sănătate Publică după indicatorii chimici, microbiologici și virusologici.

Reieșind din condițiile Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață se propune utilizarea indicelui de poluare a apei de suprafață (IPA) după o scară de 100% în baza claselor de calitate (I-V) conform concentrației substanțelor specificate cum ar fi: clasa I – 100%; clasa II – 75%; clasa III – 50%; clasa IV – 25% și clasa V – 20-10%

Factorii care conduc la poluarea apelor pot fi grupați în modul următor:

- factorii demografici, reprezentați de numărul populației dintr-o anumită zonă, care demonstrează că nivelul de poluare a apelor este direct proporțional cu densitatea populației;
- factorii urbanistici, corespunzători dezvoltării așezărilor umane (orașelor), care consumă cantități mari de apă și o returnează în natură ca apă uzată;
- factorii economici, reprezentați de nivelul de dezvoltare economică, în special industrială, a unei regiuni, ceea ce determină consumul și poluarea ridicată a apelor.

După proveniența apelor uzate, sursele de poluare pot fi grupate astfel:

- a) ape menajere, care conțin poluanți din resturi alimentare, săpunuri, detergenți, dejecții, microorganisme etc., provenite din activitatea casnică a populației, a restaurantelor, hotelurilor, zonelor de agrement, terenurilor de sport etc.;
- b) ape uzate industriale, care provin din apele utilizate în procesele tehnologice. Apele rezultate de la minele de cărbune conțin substanțe în suspensie iar cele provenite de la fabricile de zahăr conțin atât substanțe organice dizolvate, cât și suspensii;
- c) ape uzate agricole, care provin de la crescătoriile de animale (bovine, porcine, păsări etc.), conținând poluanți sub formă de substanțe organice și suspensii, precum și cele rezultate în urma irigațiilor terenurilor agricole, fiind poluate cu substanțe organice, pesticide, suspensii etc.;
- d) ape radioactive, care conțin radionucleizi proveniți de la extragerea și prelucrarea minereurilor radioactive, sau apele provenite din sistemele de răcire ale centralelor atomoelectrice.